

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 29-12-2004

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΪΣΤ. & ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΙΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΪΩΝ ΧΩΡΩΝ, ΜΝΗΜΕΙΩΝ
& ΑΡΧΑΙΟΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

Αριθ. Πρωτ. : ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ΑΡΧ/Α1/Φ40/89134/5059

Ταχ. Δ/ση : Μπουμπουλίνας 20 - 22
Ταχ. Κώδικας : 10186
Πληροφορίες : Κ. Μιχαηλίδου
Τηλέφωνο : 8201276

ΚΟΙΝ: 1. ΙΣΤ'ΕΠΚΑ

Πρόκταση Μ. Αλεξάνδρου
Εναντι Ποσειδωνίου
548 48 Αθήνα

2. 9^η ΕΒΑ

Επταπύργιο

554 01 Άγιος Παύλος

3. ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.

Λεωφ. Μεσογείων 191-193

115 25 Αθήνα

4. ΥΠΕΧΩΔΕ- ΕΥΠΕ

Λ. Αλεξάνδρας 11- 114-73

(υπ' όψιν κ. Κουλιδη)

ΘΕΜΑ : Έγκριση μελέτης χάραξης και λοιπών στοιχείων του έργου κατασκευής του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης.

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Έχοντας υπ' όψιν :

1. Τις διατάξεις του Ν. 1558/85 (ΦΕΚ 137/Α/26 - 7 - 1985) "Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα"
2. Την ΥΠΠΟ/ΓΝΟΣ/49610/28 - 11- 1990 (ΦΕΚ 743/Β/29 - 11- 1990) "Εξουίρεση από τον περιορισμό των τριών υπογραφών"
3. Την υπ' αρ. 133/23-3-2004 (ΦΕΚ 527/Β/24-3-2004) Απόφαση του Πρωθυπουργού και Υπουργού Πολιτισμού, περί «Ανάθεσης άσκησης αρμοδιοτήτων στην Αναπληρωτή Υπουργό Πολιτισμού Φάνη Πάλλη-Πετραλιά και στους Υφυπουργούς Γεώργιο Ορφανό και Πέτρα Τατούλη»
4. Τις διατάξεις του Ν. 3028/2002 "Περί προστασίας των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς"
5. Την ομόφωνη γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου, όπως διατυπώθηκε στην αρ. 46/22-11-2004 Συνεδρία του

α πο φ α σ ί ζ ο υ μ ε

Εγκρίνεται η υποβληθείσα από την ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε. μελέτη για την κατασκευή του ΜΕΤΡΟ Θεσσαλονίκης, στην οποία προβλέπονται μεταξύ άλλων:

1. Μήκος γραμμής 9,3χλμ., η οποία ξεκινά στη δυτική πλευρά της πόλης με πρώτο Σταθμό το «Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό» και τερματίζει στην ανατολική της πλευρά, στο αμαξοστάσιο Πυλαίας, με δύο 'δίδυμες' σήραγγες μόνης τροχιάς.
2. Δεκατρείς (13) Σταθμοί, οι εξής: Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός, Πλατείας Δημοκρατίας, Βενιζέλου, Αγίας Σοφίας, Συντριβάνι, Πανεπιστήμιο, Παπάφη, Ευκλείδη, Φλέμινγκ, Αναλήψεως, Πατρικίου, Βούλγαρη, Νέα Ελβετία.
3. Θέσεις όπου προβλέπεται αλλαγή τροχιάς των συρμών, και συγκεκριμένα: μπροστά από το Νέο Σιδηροδρομικό Σταθμό (θα υπάρξει και τμήμα επιστάθμου πίσω από το Σταθμό), μεταξύ των Σταθμών 'Συντριβάνι' και 'Πανεπιστήμιο', δίπλα στο Σταθμό Αναλήψεως και μπροστά από το Σταθμό Ν. Ελβετίας
4. Το Αμαξοστάσιο Πυλαίας, στο τέλος της οδού Αλλατίνη, στα σύνορα του Δήμου Θεσσαλονίκης με την Πύλαια και τέλος.
5. Πρόβλεψη για μελλοντικές επεκτάσεις, βόρεια του Σταθμού Δημοκρατίας για τον κλάδο Σταυρούπολης και δίπλα στο Σταθμό Πατρικίου για τον κλάδο Καλαμαριάς, εφ' όσον τηρηθούν οι εξής όροι:

1. Θα υποβληθεί η πλήρης μελέτη του έργου, στην οποία θα ορίζονται σαφώς τα βάθη των σηράγγων έτσι ώστε να εξασφαλίζεται η ακεραιότητα των υπερκειμένων αρχαιοτήτων, δεδομένου ότι τα αρχαιολογικά στρώματα της Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με παλαιότερες μετρήσεις, φθάνουν συνήθως σε βάθος 8,80-9,50μ. και σε μεμονωμένες περιπτώσεις σε βάθος 1.1-13μ.
2. Στις προκαταρκτικές εργασίες θα συμπεριληφθεί πυκνή γεωτρήτική διερεύνηση για τον έλεγχο της σαθρότητας του εδάφους και των υπογείων υδάτων.
3. Θα προηγηθεί της κατασκευής του έργου, σωστική ανασκαφική έρευνα στις θέσεις οι οποίες θεωρούνται ως υψηλής επικινδυνότητας, είτε λόγω παλαιότερου εντοπισμού αρχαιοτήτων, ή επειδή εντάσσονται στο ιστορικό κέντρο της πόλης και είναι οι εξής:

- Η θέση όπου θα κατασκευαστεί ο Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός, συμπεριλαμβανομένου του επιστάθμου και της θέσης αλλαγής τροχιάς, η οποία καλύπτει τμήμα εκτεταμένου και πυκνού νεκροταφείου ελληνοιστικών και ρωμαϊκών χρόνων.

- Ο σταθμός της πλατείας Δημοκρατίας καθώς και η θέση βορείως του σταθμού όπου θα κατασκευαστούν οι υποδομές για τον μελλοντικό κλάδο Σταυρούπολης, χώροι οι οποίοι σχετίζονται με αρχαιολογικά στρώματα της περιοχής του δυτικού σκέλους των Τειχών καθώς και της πύλης της αρχαίας πόλης.

- Ο σταθμός Βενιζέλου, ο οποίος εντάσσεται όπως και οι τρεις επόμενοι σταθμοί στο ιστορικό κέντρο της πόλης και όπου είναι πιθανή η αποκάλυψη δημοσίων κτισμάτων με σημαντικά αποτελέσματα για την ιστορία και την τοπογραφία της πόλης, όπως μεταξύ άλλων, λείψανα που πιθανόν να σχετίζονται με τη διασταύρωση του decumanus maximus με κεντρικό cardo, με το Χαμτζά Μπέη τζαμί (15^{ος} αι.), με το Μπεζεστένι (15^{ος} αι) και με το μεσαιωνικό ξενοδοχείο της πόλης επί του οποίου έχει ανεγερθεί το Καραβάν-Σεράι και γύρω από το οποίο υπάρχουν προφανώς ερείπια αρχαιότερων κτηρίων.

- Ο σταθμός Αγ. Σοφίας, όπου έχουν αποκαλυφθεί κατά το παρελθόν οικοδομικά κατάλοιπα. Εδώ δεν αποκλείεται η ανεύρεση αρχαιοτήτων που σχετίζονται με τη διασταύρωση του decumanus maximus με κεντρικό cardo, που οδηγούσε από την Αγ. Σοφία στην Αχειροποίητο, με το αίθριο της Αχειροποίητου και μεταγενέστερες μετασκευές του, με πυκνοκατοικημένη κατά τους βυζαντινούς χρόνους περιοχή της πόλης κ.α.

- Ο σταθμός Συντριβανίου, όπου αναμένεται η αποκάλυψη τμήματος του ανατολικού νεκροταφείου.
 - Ο σταθμός του Πανεπιστημίου, ο οποίος τοποθετείται επίσης στο χώρο του ανατολικού νεκροταφείου και όπου σύμφωνα με τα πρόσφατα δεδομένα είναι πιθανή και η ανεύρεση αρχιτεκτονικών καταλοίπων π.χ ρωμαϊκού λουτρού.
 - Σε περίπτωση, που κατά την ανασκαφική έρευνα στις προαναφερόμενες θέσεις αποκαλυφθούν αρχαιότητες, το θέμα της καθάρσεως τους και απόδοσης του χώρου, ή της καθ' οιονδήποτε τρόπο διατήρησής τους, θα αποφασίζεται ύστερα από γνωμοδότηση του Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου.
4. Με συνεχή επίβλεψη θα πραγματοποιούνται όλες οι εργασίες κατασκευής του έργου και ειδικότερα, οι εργασίες στους υπόλοιπους σταθμούς (Παπάφη, Ευκλείδη, Φλέμινγκ, Αναλήψεως, Πατρικίου, Βούλγαρη και Νέα Ελβετία), οι οποίοι τοποθετούνται σε περιοχές με μικρότερη πιθανότητα εντοπισμού αρχαιοτήτων, καθώς και στα παράλληλα έργα. Ιδιαίτερη προσοχή θα δοθεί στην περιοχή όπου τοποθετείται το αμαξοστάσιο Γυλαίας, δεδομένου ότι στην ευρύτερη περιοχή του έργου έχει αποκαλυφθεί ο γνωστός Μακεδονικός τάφος του Φοίνικα και έχει ερευνηθεί τμήμα ελληνοιστικού-ρωμαϊκού νεκροταφείου. Σε περίπτωση που κατά τη διάρκεια των εκσκαφών εντοπιστούν αρχαιότητες, οι εργασίες θα διακόπτονται και θα ακολουθεί σωστική ανασκαφική έρευνα από τα αποτελέσματα της οποίας, ύστερα από γνωμοδότηση του αρμόδιου Αρχαιολογικού Συμβουλίου, θα εξαρτάται η συνέχιση του κάθε επιμέρους έργου.
 5. Με συνεχή επίβλεψη θα πραγματοποιούνται και οι εργασίες διάνοιξης των σηράγγων λόγω της πιθανότητας εντοπισμού αρχαίων πηγαδιών. Σε περίπτωση εντοπισμού τους, θα περισυλλέγονται τα ευρήματα.
 6. Θα πραγματοποιηθεί από την 9^η ΕΒΑ, δοκιμαστική τομή στο χώρο πλησίον της Χρυσής Πύλης ανάμεσα στο Τείχος και το Προτείχισμα, προκειμένου να διαπιστωθεί το βάθος θεμελίωσης του Τείχους στο σημείο αυτό, ώστε να ορισθεί με ασφάλεια το βάθος της υποκειμένης σήραγγας.
 7. Θα ερευνηθεί ανασκαφικά η περιμετρική ζώνη των σκαμμάτων όπου θα πραγματοποιηθεί πασσαλόπηξη, μέχρι του επιτρεπτού λόγω επικινδυνότητας βάθους.
 8. Όλες οι εργασίες θα γίνονται με την επίβλεψη υπαλλήλων, οι οποίοι θα υποδειχθούν από τις ΙΣΤ' ΕΠΚΑ και 9^η ΕΒΑ, θα προσληφθούν από τον ανάδοχο και θα αμείβονται από τις πιστώσεις του έργου. Ο αριθμός του προσωπικού που θα προσληφθεί θα εξαστηθεί από τον αριθμό των μετώπων εργασίας, που θα ανοιχτούν ταυτόχρονα.
 9. Θα περιφράσσονται τα προς ανασκαφή σκάμματα και θα εξασφαλίζονται εγκαταστάσεις με τις αναγκαίες παροχές (ΔΕΗ, ΟΤΕ κλπ), που θα χρησιμοποιούνται ως γραφεία. Θα εξασφαλιστούν επίσης χώροι για την αποθήκευση και διαφύλαξη των κινητών ευρημάτων.
 10. Όλες οι εργασίες, που θα αναλάβει να εκτελέσει η Υπηρεσία μας για τις ανάγκες του έργου καθώς και τα κόστη συντήρησης, μελέτης και δημοσίευσης των ευρημάτων θα καλυφθεί από τις πιστώσεις του έργου σύμφωνα και με το άρθρο 37, παράγρ.β του Ν.3028/2002. Στις δαπάνες θα συμπεριληφθεί και το κόστος, για την πιθανή διατήρηση αρχαιοτήτων σε κατάχωση ή ως ορατών και επισκέψιμων μνημείων, για την πιθανή απόσπαση αρχιτεκτονικών στοιχείων και τοποθέτησή τους σε επιλεγμένες θέσεις καθώς επίσης και για την πιθανή τροποποίηση σε ορισμένα σημεία των επιμέρους έργων.

11. Θα συνταχθεί Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ της ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ και των αρμοδίων Υπηρεσιών του ΥΠΠΟ, στα οποία θα περιέχεται ο τρόπος, οι συνθήκες και οι προϋποθέσεις για τη διεξαγωγή των ανασκαφών καθώς και ο τρόπος αποθήκευσης, έκθεσης, τεκμηρίωσης και δημοσίευσής των αποτελεσμάτων.

Εσωτ. Διανομή :

1. Γραφείο Υφυπουργού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
3. Γραφεία Γενικού Διευτή Αρχαιοτήτων
κ' Πολιτιστικής Κληρονομιάς
4. Γραμματεία ΚΑΣ
5. Τμήματα Α1,Β1

Ο Υφυπουργός
Πέτρος Τατούλης

